kolme ja nelja päwaga; agga olleme isse paar korda oma silmaga näinud, et nõdrad lapsed jubba kahhe päwaga ärrasurrid, kui neile rumalate õppetust möda pippart, wina ja muud kõlbamata rohtu sisse olli antud.

Sedda tunnistawad kõik õppetud arstid ühhest suust, et paljo kergem on inimesele essiotsalt aiguse akkatusel abbi tehha, kui seal kus többi jubba suremat wõimust sai wõtnud. Pissokest tullesäddet kustutab paar wee piiska, agga kui tubba jubba lausa tulles seisab, siis ei jõua kõige külla kaewude wessi enam tulle ülle wõimust sada. Nõnda on luggu többega, ja nähti ka minewal suwwel mitmes kohhas linnades, kus rahwas warmalt mõnusat arsti abbi leidis, et többe saggedaste töustes ärralämmatati, ehk kus sedda wõimalik ei olnud, inimesed kül oma aea többe põddesid, siiski keddagi ärra ei surnud. Kaks linna tohtrit ollid ühhes weikes linnas 75 kõhhu-többelisi arstinud, kellest mitte üht ainust inge ei surnud, waid kõik lühhema ehk pikkema aea pärrast terweks said. Needsamad tohtrid ollid ka mitmede mõisade ja waldade aigedele seddasamawisi rohtu annud ja rohtude prukimist õppetanud, agga ommetegi surrid maal saa aigetest kümme inimest, kes nende rohtusi ollid sanud. Mõned teised õppetud arstid ollid 20 ja 25 inimest saa pealt surrema näinud. Nüüd teab ommetegi iggaüks mõistlik inimene, et linnades teist Jumalat ei olle kui maal; agga kust se siis tulleb, et linnades többi wähhemine inimesi tappab kui maal?

Enne kui küssimise peale pikkemalt wastust anname, sago siin lühhidelt nimetatud, mis kõhhu-többe likumise aeal iggamees tähhele peab panema, kes terwist tahhab oida.

1. Kui kõhhu-többi likuma akkab, pead sa oma kehha äkkilise külmetamise eest oidma, et pallaritte läinud werri ruttust ärra ei anguks. Isseärranis tulleb kõhtu ja jalgu soeaste katta. Kegi ei tohhi sel aeal niiske ma peal maggada, egga iggitsewa kehhaga winge tule kätte minna, sest kurja többe likumise aeal on kaste niiskusel ja tule õhhul mitmed issewärki salla kombed, mis inimese terwisele kahju tewad. Sellepärrast, kui sind üllemal nimetud asja eest kästakse oida, ärra ütle mitte: „Mino kehha on sellega arrinud, ei se te mulle middagi!“ Tea, sõbber! sino kehha on többe aeal paljo ellam ja õrnam kui muido.

2. Nipea kui pissemat aiguse wimma oma külles tunned, eida sängi pikkali ja katta ennast riete sisse hästi kinni, et kehha iggitsema akkaks; sest iggitsemine on többe akkatusel kõige surem abbiteggija ja wõib sind mittokord mu rohhuta terweks tehha. Ärra ütle mitte wasto tõrkudes: „Kuis kallil tö aeal mahti pissokese wigga pärrast sängi eita?“ Lähheb többi suremaks, siis pead sa näddalate kaupa sängi jäma, ja ei küssi többi ial sino käest lubba, kas sul aega on wai ei olle.

3. Kui pakkitus peale tulleb, mis sind oma asjale kihhutab, siis ei tohhi sina mitte nurga tahha egga teisi kohta wälja minna, waid püa ühhe wana ämbri wai mu sesugguse riista sisse kehha roja tühhendada. Kui parrajast iggitsed, siis on kõige mõnusam, et sängist wälja ei tulle, waid oma asja sängis ärratallitad.

4. Sina ei tohhi middagi süa, mis seedmisele pakkituseks tulleb; kõige parrem on tango leem, kuhhu sisse nattukene wõid ehk rööska pima wõib lissada. Pissokese lastele anna rööska pima, ehk rösa pimaga seggatut wet jua. Isseärranis pead sa ennast oidma, et kartohwlid, kapsaid, erneid, seni ja tored õune egga marju sino suhhu ei sa.

5. Sina ei pea mitte rumalate külla-eitede õppe-